No. 231.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 29 *September.*

Frankrijk.

Parijs, den 26sten September.

Naar men verzekert, had de ordonnantie tot ontbinding der kamer van afgevaardigden heden in den *Moniteur* moeten verschijnen, maar is de openbaarmaking derzelve tot den 5den October uitgesteld, zoo men zegt ter zake van 's konings reis naar Compiegne; de ordonnantie zou van eene soort van manifest verzeld gaan, over welks inhoud de raad echtering oneens is.

Het ministerie is zegt, men, voornemens in de volgende zitting der kamer een aanzienlijk getal wetten betrekkelijk werken van openbaar nut aan te bieden. Men zoude pogingen doen voor de bewilliging der noodige fondsen tot voltooijing van de Louvre en der galerij van het Caroussel, voor de verplaatsing der koninklijke bibliotheek en voor een aantal werken in de departementen. Ook vele ontwerpen van spoorwegen zouden worden aangeboden; doch het gouvernement voornemens zijn vele derzelve voor eigen rekening te doen aanleggen.

— Men zegt dat de gezant der Porte, die binnen kort te London wordt verwacht van zijn gouvernement bevel gekregen heeft, om bij het britsche kabinet tegen de tegenwoordigheid van het fransch eskader te Tunis te protesteren.

— De bekende italiaansche graaf *Confalieri*, die een geruimen tijd op den Spielberg werd gevangen gehouden en ten laatste door het Oostenrijksch gouvernement naar Amerika werd verbannen, bevindt zich sedert eenige dagen te Parijs.

— De heer *Berryer* bevindt zich ernstig ongesteld op zijn landgoed Angerville.

— De jongste tijdingen uit Bona gaan niet later dan tot den 15den September. Men had er bijzondere berigten uit Constantine, volgens welke de stad steeds naar de kunst versterkt werd, waaruit men opmaakte dat de verdediging der plaats aan Europesch was toevertrouwd geworden. De troepen van den Bey waren met een aanzienlijk getal Turken vermeerderd geworden. — Uit Algiers gaan de tijdingen tot den 23sten. Onder de Arabische stammen in het regentschap heerschte veel verdeeldheid.

— Van wege het gouvernement zijn heden de volgende depeches omtrent Spanje bekend gemaakt:

» Bayonne 24 September.

» Den 6den had de generaal *Carondelet* zijn hoofdkwartier nabij Haro gevestigd, den generaal *Ulibarri* afwachtende om op Burgos te marcheren; Pampeluna en de Ribera zouden dien ten gevolge aan zichzelven overgelaten zijn.

» De postkoeriers uit Madrid tot den 19den zijn ook heden achterwege gebleven, en de dagbladen van Saragossa tot op den 21sten, houden niets nieuws; men gelooft evenwel, dat aan de vereeniging van *Zariategny* met den *Carlos*, nabij Alcala en Guadalajara niet te twijfelen valt."

» Bayonne 24 September.

» *Espartero* is in een afzonderlijk gevecht met de insurgenten gewerkt, die teruggetrokken zijn op Renera en Tendilla, op den linkeroever van den Henares op twaalf uren afstands van Madrid.

» *Oraa* bevond zich eergisteren te Huete, op Guadalajara zich rigtende, om zijne vereeniging met den generaal en chef daar te stellen. *Zariategny* heeft den 18den Valladolid bezet.

» Een voorstel met het oogmerk gedaan om de cortes te doen verklaren, dat het regentschap aanmerkte derzelver vertrouwen niet te genieten, is met eene meerderheid van drie stemmen in de zitting van heden verworpen geworden."

» Bordeaux 25 September.

» De koeriers uit Madrid van den 16, 17 en 18den zijn niet aangekomen; de tijdingen evenwel uit die hoofdstad houden niets belangrijks; alleen had *Espartero* in de cortes-zitting van den 16den den eed aan de constitutie afgelegd."

» Bayonne 25 September.

» De post van Madrid ontbreekt nog altijd; maar een engelsche diplomatieke koerier, die langs den dwarsweg is aangekomen, heeft Madrid den 20sten verlaten. Hij vermeldt dat de karlisten Guadalajara te Alcala en te Madrid staat, bezet houden, en dat *Espartero* met de afdeelingen van *Lorenzoen Oraa*. Madrid was rustig."

» Na deze depeches laat het *Journal des Débats* het volgend belangrijk overzigt volgen:

» De expeditie van den *Carlos* op Madrid is geëindigd. Hij keert daar het gebergte terug hetwelk Arragon en Oud-Kastilie begrenst. Hij keert derwaarts langs den kortsten weg terug, over den grooten weg van Madrid naar Saragossa, al de constitutionele generaals, die ter hulp der hoofdstad toegesneld waren, achter zich latende.

» Het is te bevreemden dat het karlistisch leger, terwijl het in zijne berg-kantonnementen was gelegen, en door dezelfde generaals in het oog gehouden werd, middel heeft gevonden om hunne waakzaamheid zoo zeer te misleiden dat het eensklaps de provincie Madrid van alle zijden binnendrong en guerillas tot op twee uren afstands van die stad vooruit zond. *Espartero* en zijne ambtgenooten zoeken nimmer den vijand, wanneer hij in het gezigt staat, aan te vallen; zij laten hem deszelfs marschen en expeditien volbrengen, zich vergenoegende achterna te ijlen, ten einde voor te komen dat de opstand geen' vasten voet verkrijgt.

» De jongste expeditie van het karlistisch leger had niet ten oogmerk om in Andaluzie door te dringen, noch om zich in de provincien Madrid of Toledo te handhaven. De generaals van don *Carlos* waren er van bewust, dat zij door die van de koningin zouden vervolgd worden, die bij eene grootere ook eene betere georganiseerde magt hebben.

» Het oogmerk der karlisten was alzoo om levensmiddelen in eene landstreek te verzamelen die door den oorlog niet uitgeput, is en terstond wederom het gebergte te bereiken, want zij zijn nog niet sterk genoeg om zich in Nieuw Kastilie te vestigen. Maar zij hebben een ander resultaat verkregen, dat namelijk van levensmiddelen in te zamelen. Het gros van het karlistisch leger gaat zich met *Zariategny* vereenigen die sedert zijn' terugkeer van Segovia, op zich zelven in het gebergte van Soria stond en die thans ten zuiden van den Duero, tot Valladolid, de hoofdplaats van Oud-Kastilie, is kunnen voortrukken. Wie weet zelfs, of de constitutionele generaals hunne voormalige stellingen op den weg van Saragossa voorwaarts van Guadalaxara weder zullen kunnen innemen, en of men hen den overtogt van het gebergte tusschen Seguenza en Molina niet betwisten zal.

» Hetgeen nu plaats gehad heeft duidt, ten overvloede aan, dat het karlistisch leger thans in staat is, om wanneer het wil, snel op Madrid af te gaan. Hieruit volgt eene nieuwe verwikkeling, welke de generaals der koningin noodzaakt om hunne bewegingen derwijze te beperken, dat zij altijd in weinig tijds ter hulp der hoofdstad kunnen toesnellen.

» In het noorden is het met de zaken nog slechter gesteld. Men heeft laatstelijk gezien dat de generaal *O'Donnell* nabij Tolosa door den karlistischen generaal *Uranga* geslagen werd en genoodzaakt om in verwarring naar Hernani en St. Sebastiaan te vlugten. Thans zien de generaals *Carondelet* en *Ulibarri* die over de beide mobiele afdeelingen bevel voeren zich verpligt om het gewest te verlaten en ter vervolging van *Zariategui* op Burgos en Valadolid te trekken, in weerwil van zichzelven de baskische provincien aan de karlisten prijsgevende.

» Te midden van deze groote moeijelijkheden, schijnen de cortesleden al de staatsmagten slechts aan zich te hebben getrokken, met oogmerk om het gouvernement onmogelijk te maken, zonder iets te doen waardoor de verdediging van het land konde verzekerd worden, geloovende dat zij het waardig evenbeeld van den Romeinschen senaat uitmaken, omdat zij aan de wereld het belagchelijk schouwspel van eene wetgevende vergadering heeft gegeven, welke onderling geweeren en patronen uitdeelt, en die zich in sectien vormt om geweerschoten te lossen."

— De fransche rente was heden ter beurze iets dalende, ook de spaansche fondsen waren heden flaauw. De notering was deze: 5 pCt. 108,35; 3 pCt. 79,55, Nap. 98,30; Sp. Arden 20¾, ¼; Pass. 4½; Rom. L. 101.

Duitschland.

Frankfort, den 25sten September.

Den 14den dezer hebben de groote kavallerie-manoeuvers te Woenesensk een einde genomen; dezelve hebben alzoo tien dagen geduurd. Terstond na den afloop, zouden HH. MM. de reis naar het zuiden voortzetten, en die zelfs tot de hoofdstad der gewesten aan gene zijde van den Kaukasus uitstrekken; van deze reis terugkeerende, verzekert men dat HH. MM. eenige maanden in de oude hoofdstad Moskau zullen verblijven. De kinderen van het keizerlijke paar, zullen in het begin van October reeds uit St. Petersburg naar laatstgenoemde plaats vertrekken; de ministers en vreemde gezanten zullen echter te St. Petersburg blijven.

— Voor het vertrek van Z. M. den koning van Hanover, naar Göttingen, om aldaar het eeuwfeest der Hoogeschool bij te wonen, heeft Hoogstdezelve eene deputatie uit Dublin in gehoor ontvan-

ten, die hem van wege de ierssche hoofdstad met zijne komst tot den Hanoverschen troon kwam geluk wenschen; en tevens het leedwezen derzelve betuigen, dat zij voortaan zijne krachtige verdediging der aloude protestantsche lands-instellingen zoude derven. In zijn antwoord heeft de Koning onder anderen gezegd dat de verandering in zijne betrekkingen voorgevallen, geene verandering in zijn hart heeft te weeg gebragt, en dat het welzijn van zijne rijken, de koningin van Engeland, het behoud der kerk waarop haar troon gegrondvest is en de handhaving van de regten en vrijheden van alle hare onderdanen, de voorwerpen zijner wenschen blijven uitmaken, en hij aan dezelve steeds in zijne gebeden indachtig is.

— Naar men verzekert, houden de vernieuwde plannen der revolutionaire propaganda, die thans, naar dezer dagen in de dagbladen geschreven is, het koningrijk Hanover tot het tooneel harer verderfelijke pogingen zoude gekozen hebben, de diplomatie onzer rijkstad in een hooge mate bezig.

— Men merkt onder de giften welke van onderscheidene kanten voor de stad Schleiz worden ingezonden, dieeenigen tijd geleden zoo zwaar door eenen brand geteisterd is, eene gift van 1200 gulden op, door koningin *Victoria* en de hertogin *van Kent*, aan het uitgeschreven gemeenschap te dezer stede overgemaakt, waarbij zich een der bemiddelaars met de ontvangst van gelden voor de ongelukkige bewoners dier stad belast heeft.

— De Prins *van Wasa*, zoon van wijlen den verdreven zweedschen Koning (onder den naam van kolonel *Gustafson* in lateren tijd bekend), heeft aan degenen die met zijnen koninklijken vader op het laatst van diens swervend leven in Zwitserland in betrekking hebben gestaan, aanzienlijke geschenken doen toekomen.

— In een berigt uit Messina van den 8sten dezer wordt gemeld dat thans in de schoone bloeijende stad Catania, die 60,000 bewoners telt, door decholera de grootste erwoestingen worden aangerigt; en aldaar dezelfde menschlievende tooneelen plaats hebben die men te Palermo, kort geleden, te betreuren heeft gehad. Meer dan 20,000 menschen zijn uit de stad gevlugt, en toch bezwijken er dagelijks 200 tot 250 menschen aan de ziekte. Even als te Palermo, ontbreekt het ook te Catania aan alles wat in zulke omstandigheden noodig is: de lijken blijven onbegraven; de meeste slagtoffers bezwijken zonder dat ze geneeskundige hulp gehad hebben; want de geneesheeren hebben de vlugt genomen; terwijl men de van Malta door de engelsche overheden gezonden geneesheeren, acht en twintig dagen lang quarantaine laat houden! — Te Messina zelf was men van deze schrikkelijke plaag tot nog toe bevrijd gebleven; maar men verkeerde aldaar in groote beduchtheid. — Te Pisa en te Livorno heeft de cholera nagenoeg opgehouden.

— Berigten uit Kandia tot den 26sten der vorige maand melden dat *Mehemed*-ali zich toen nog daar bevond. Hij woonde menigwerf de zittingen van den divan des Pacha's bij, en verhoogde de belastingen buiten mate. Hij zou aan boord van eene hem uit Engeland gezondene ijzeren stoomboot naar Alexandrie terugkeeren.

— De berigten die men allerwege uit het oosten van de pest ontvangt luiden allerdroevigst; dezelve heerscht aan de perzische grenzen en te Trapezunt, in Servie en te Konstantinopel, ja zelfs op de grenzen van Hongarië; terwijl de oostenrijksche regering, uit bezorgdheid, het gezondheids kordon aan de grenzen van haar rijk meer versterkt. Op alle die plaatsen sleept deze geesel talloozo offers weg.

Nederlanden.

Breda, den 28sten September.

Z. K. H. de Prins van Oranje is eergisteren te 's Gravenhage aangekomen en heeft met Zijne Exc. den heer Secretaris van Staat eene bijeenkomst gehad. Hoogstdezelve zou den volgenden dag weder naar het Loo vertrekken.

— Uit Leiden meldt men dat de Hooggeleerde heer Dr. *Antonius Rutgers*, benoemd tot gewoon hoogleeraar bij de faculteit der beoefenende wijsbegeerte bij de Leidsche Hoogeschool, op aanstaanden Zaterdag den hem opgedragen post met eene plegtige redevoering aanvaarden zal.

— Gisteren is te Scheveningen de eerste steurharing aangebragt met de pink *de jonge Guurtje*, toebehoorende aan den reeder *H. van Duine*. Deze pink had vijftien duisend stuks haringen aan boord.

— De na te melden bodems, welke tot het exercitie-smaldeel hebben behoord, hebben de volgende bestemming gekregen: het geraseerde fregat *Algiers*, onder bevel van den kapitein ter zee *Machielsen*, en de brik *Pegasus*, onder bevel van den luitenant *Vooln*, naar de Westindie, en de korvetten *Hippomenes* en *Triton* respectivelijk onder de bevelen van de kapitein-luitenants ter zee *Moll* en *Edeling*, naar de Oostindie.

— De gebouwen welke binnen het maritiem etablissement te Willemsoord, in het midden der daarvoor geschikte vlakten, ter wederzijden van de groote maritieme zeedoksluis, zullen worden opgebouwd, zijn bepaaldelijk bestemd om te dienen, het een tot eene kazerne voor het detachement mariniers, en het ander tot een hospitaal, gezamenlijk voor zieke militairen van dat korps en voor zieke schepelingen.

Eergisteren, den laatsten dag der zoogenaamde September feesten, is te Brussel door vorst *Leopold* eene wapenschouwing over de burgerwacht en het garnisoen gehouden, die meer dan een uur geduurd heeft; des namiddags is, op een der pleinen van de stad, de heer *Margat* in een ballon opgestegen en heeft eene kleine luchtreis gelukkig volbragt; des avonds is er een vuurwerk van stadswege afgestoken.

— De Brusselsche deputatie welke de opening van den ijzeren spoorweg van Gent naar Dendermonde (en niet naar Thienen, zoo als verkeerdelijk in een vroeger nommer gezegd is) zal bijwonen, zou heden uit Brussel vertrekken.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (27 *Sept.*) waren de fondsen genoteerd: Belg. 101⅞; O. Met. 104½; Sp. Ard. 17⅞; Diff. 7; Nap. rent. 91½, dito B. Tav. 57½; Sicil. 01¾; Rom. L. 100; dito Cert. te Antw. 98¼; Braz. 86¼. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅜ pCt. premie.

172ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

DERDE KLASSE.

5de Trekking:	6de Trekking:
Geene.	N°. 22229 een prijs van f500 gld.
	» 12571 » » » 1000 »
	» 6092 » » » 2000 »

Graanmarkt te Amsterdam.

VAN WOENSDAG 27 SEPTEMBER.

TARWE. — Prijshoudend, bij gerief is verkocht: 128,129 pd. witb. Pools. *f* 283; voorts bij partijen: 129 pd. b. Pools *f* 255,260, naar kwaliteit; 132 pd. p. Rost. *f* 230; 126 pd. o. p. Pommer *f* 230 in één doen; n. Zeeuws. wint. *f* 121; 122 pd. o. Vriess. zom. *f* 110.

HAVER. — Zonder handel.

BOEKWEIT. — Alleen puike zware vindt eenige kooplust, hoewel de handel over het algemeen onbelangrijk is: 115 pd. Klein-Brab. gold heden *f* 145, en 117 pd. n. Nijkerk *f* 150.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Prijshoudend: Kromh. 48 *£*; op 9 vat dadelijk 50,50½ *£*; in Oct. 50½ *£*.

LIJNZAAD. — Is niets in omgegaan.

RAAPOLIE. — Iets williger; per 6/w. *f* 32½; vlieg. *f* 31½ à ⅝; Oct. *f* 31½; Nov. en Dec. *f* 31½ à ¾; Mei 1838 *f* 31 à ¼.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 29¾; vliegend *f* 29.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (27 *September*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 9/16, 5/8, 11/16; dito 5 pCt. 100 15/16; Kansb. 22⅝; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93 9/16; dito 3¼ pCt. 75⅝; Handelm. 160, 159⅝, 160; O.-Indie 5 pCt. 98⅜; Ardoins van 85 *£* 17⅞ 13/16; Met. 5 pCt. 99⅞ 15/16; dito 2½ pCt. 56½; Col. 19¼, 7/16.

*** De Ondergeteekende, AGENT van den Algemeenen Rijks-Kassier, brengt bij deze ter kennisse van alle Belanghebbenden, dat zijn KANTOOR op *Maandag*, den 9. October eerstkomende, zal verplaatst worden in de Nieuwe-Huizen, Wijk B.; Numero 402.

Breda, den 27. September 1837.

J. VAN TETS.

*** Er wordt verlangd binnen de Gemeente *Fijnaart* en *Heijningen*, Provincie *Noord-Braband*, eene bevolking hebbende van 2350 zielen, eene VROEDVROUW, op een traktement van *f* 150.—. Adres met *franco* brieven en bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag aan den Burgemeester aldaar.

UN NOUVEAU CATALOGUE DE LIVRES

FRANÇAIS, ANGLAIS, ALLEMANDS, ITALIENS, etc., vient de paraitre chez F. Canongette & C°., Libraires, Vijgendam, N°. 46, à Amsterdam.

Les prix y sont fixés, suivant l'usage de cette maison, la plupart avec des rabais réels de 10 à 80 % sur le cours habituel.

Ce Catalogue sera adressé gratis et franco, à toutes les personnes, qui en feront la demande affranchie.

Les mêmes Libraires sont chargés de la vente du NOUVEAU DICTIONNAIRE CLASSIQUE *Hollandais-Français et Français-Hollandais*, ou *Nieuw Nederduitsch-Fransch en Fransch-Nederduitsch* KLASSISCH WOORDENBOEK, volgens de spelling van de Heeren Siegenbeek en Weiland, door Gerczet. — 2 mooije Deelen; van 1650 pagg velijn pap., *LAATSTE UITGAVE*, in plaats van 12 fr., net *f* 5,50.

MM. Les Libraires et Instituteurs jouiront d'une remise.

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.